

**Groene
Pedagogiek**

**15 nov 2017
Baarn**

Veranderingen IKK/ Nieuw Toezicht

Nico Vlaar, teammanager Toezicht kinderopvang

GGD Rotterdam-Rijnmond

Wat is IKK?

IKK staat voor Wet Innovatie en Kwaliteit Kinderopvang. Deze gaat per 1 januari 2018 in en zorgt voor een aantal veranderingen in de wettelijke eisen die aan kinderopvang (kinderdagverblijven en locaties voor buitenschoolse opvang) worden gesteld.

Tegelijkertijd met de IKK gaat per 1 januari 2018 de Wet Harmonisatie kinderopvang en peuterspeelzaalwerk in. Deze zorgt ervoor dat alle peuterspeelzalen kinderdagverblijven worden.

IKK: veranderingen in vier thema's

- IKK is ingedeeld in vier thema's. Ieder thema bestaat uit meerdere gewijzigde of aanvullende kwaliteitseisen.

1) Ontwikkeling van het kind staat centraal

Vier pedagogische doelen en concreet maken van doelen in Pedagogisch beleid in Wet opgenomen: emotionele veiligheid, persoonlijke en sociale competentie, normen en waarden

2) Veiligheid en gezondheid

3) Stabiliteit en pedagogisch maatwerk

4) Kinderopvang is een vak

Ga naar www.veranderingenkinderopvang.nl voor meer informatie

Wat is Nieuw Toezicht

- De kwaliteitseisen scheppen belangrijke voorwaarden voor de veiligheid en ontwikkeling van kinderen.
- De nieuwe regelgeving schrijft niet meer overal voor *hoe* dat doel moet worden bereikt.
- De kinderopvangorganisatie bepaalt het *hoe* dan zelf.
- De toezichthouder vraagt zich meer af hoe de houder ervoor zorgt dat kinderen zich goed kunnen ontwikkelen en voldoende aandacht krijgen,
- De toezichthouder vraagt ook hoe risico's op het gebied van gezondheid en veiligheid in de praktijk worden beheerst, en waarom de houder het zo doet.

Veiligheids- en gezondheidsbeleid *wijzigingen*

- Heeft een RIE maar de verplichting voor een jaarlijks vastgestelde RIE vervalt
- De verplichting om een ongevalenlijst bij te houden vervalt
- Er moet een actueel veiligheids- en gezondheidsbeleid zijn

Redenen

1. een betere weging tussen de grote en de kleine risico's voor de veiligheid en de gezondheid van kinderen. Kinderen beschermen tegen grote risico's en kinderen leren om te gaan met kleine risico's;
2. verschuiving van de aandacht voor uitgebreid beleid op papier naar een cyclisch veiligheids- en gezondheidsbeleid in de praktijk.

Artikel 4. Veiligheid en Gezondheid

- **Zie notitie.**

Invulling pedagogische doelen

▪ **Persoonlijke en sociale competenties**

- Zintuigelijke ontdekkingen
- Veranderingsprocessen
- Als-dan-relaties en (on)veilig gevoel
- Leren van woorden en begrippen

▪ **Normen en waarden**

- Zorgdragen voor...

▪ **(Emotionele) veiligheid**

- Kinderen wijzen op gevaren maar ook laten ontdekken

De buitenruimte

En verder in 2018

- **Lobby tegen standpunt SZW dat in 2019 exclusief gebruik buitenspeelruimte geëist wordt**
- **Opzet Pilots, o.a. voor eisen buitenspeelruimte**

Stelling 1

Door veranderde regelgeving hoeven er helemaal geen belemmeringen meer te zijn voor de inrichting van een groene buitenspeelruimte.

Stelling 2

Door veranderde regelgeving is het makkelijker geworden om het gesprek aan te gaan voor de inrichting van een groene buitenspeelruimte.

FOKKE & SUKKE

BRENGEN HUN BABY NAAR DE CRÈCHE

MET ZIJN ALLEN
8 UUR LANG HUILEN
IN WIPSTOELTJES

IS GEWOON
HEEL GOED
VOOR JE SOCIALE
ONTWIKKELING!

Groene
Pedagogiek

15 nov 2017
Baarn

Hoe kan regelgeving je helpen?

Josine van den Bogaard

sr adviseur Leefomgeving en gezondheid

GGD Rotterdam-Rijnmond

Uitgangspunten voor veiligheid

Visie: Het kind centraal

De ontwikkeling van het kind bepaalt de norm voor verantwoord veilig spelen.

Niet: “aansprakelijkheid en verantwoordelijkheid bepaalt de norm voor verantwoord veilig spelen.”

Veiligheidsbewustzijn

- Aanvaardbaar risico, wanneer:
 - geen aanleiding tot ernstig letsel
 - risico is te herkennen door kinderen
 - het risico de speel-/leerwaarde werkelijk vergroot
- Opleidingen en cursussen
- Gezond verstand

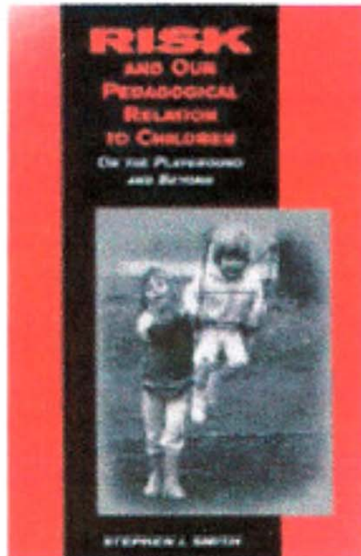
“Health benefits of risks”

Voed je gezonde verstand!

Risk and Our Pedagogical Relation to Children

On the Playground and Beyond

Stephen J. Smith - author

[SUNY series, Early Childhood Education: Inquiries and Insights](#)

Summary

Shows that "risk" is a valuable and pedagogical experience for children on the playground (and for the adults that share that experience with them) in preparation for the precarious world which children find beyond the playground.

Voed je gezonde verstand!

Lees (en geniet):

Helen Tovey: *“Laat ze buiten spelen: pleidooi voor gezonde risico's”*

Veel praktische voorbeelden.
Ook geschikt als les/praat-materiaal
in opleiding, team of initiatiefgroep

Zie ook de “meer-informatie”-linkjes in deze presentatie.

Verzekering en aansprakelijkheid voor beheerders

Verzekering

- Grote speelnatuur beherende organisaties en gemeenten zijn meestal voldoende verzekerd.
- Kleine en onafhankelijke speelnatuur initiatieven moeten een algemene aansprakelijkheidsverzekering afsluiten, eventueel aangevuld met speciale speelnatuur clausule.

Aansprakelijkheid

- *Privaatrecht* (regels tussen burgers onderling): algemene aansprakelijkheid (zorgplicht) ← onzorgvuldig handelen
Rechter kijkt naar wat maatschappij een aanvaardbaar risico vindt.
Richtlijnen geven hierin houvast, mits opgesteld en gedragen door belanghebbenden.
- *Publiekrecht* (regels tussen burger en overheid): Warenwet (WAS), Zwemwaterwet, Wet innovatie en kwaliteit kinderopvang (IKK) e.a. regelingen vanuit de overheid

Verwachtingen bij de gebruiker

- Schaalgrootte
- Context (bijv. bos vs stadspark)
- Wel / niet beheerd
- Wel / geen toezicht
- Hek
- Entree
-

NB Hoe meer participatie, hoe groter de aanvaardbaarheid van veiligheidsrisico's!

Communicatie

- Geen risicocommunicatie, maar veiligheidscommunicatie
- Doelgericht: boodschap – doelgroep – medium

Beheer natuurlijke speelobjecten

Speeltoestel

- Certificering (AKI)
- Logboek
- Inspectie
- Periodieke controle (afhankelijk van gebruiksiteit, materiaal etc)
- Plaatsing t.o.v. andere toestellen

Speelaanleiding

- Veiligheidscheck
- Jaarlijkse terreincontrole
- Periodieke controle (afhankelijk van gebruiksiteit, materiaal etc.)

Zelfbouwsels (door kinderen)

- Kan bij handhaving onder de WAS vallen
- Om te voorkomen: 2x per jaar controleren, 1x per jaar verwijderen

Meer informatie: [“Speelnatuur en veiligheid, richtlijnen en aanbevelingen voor terreinbeheerders”](#)

Regelgeving speelwater in natuurlijke setting

Geen regels voor speelwater, wel zorgplicht.

- “*Richtlijn speelwater*”: houvast voor zorgplicht
- voor ontwerpers en beheerders
- in voorbereiding bij RIVM ism. het veld (2018)
- GGD bewaakt gezondheid speelwater

Speelwater in natuurlijke setting

Inrichting

- uitgangsnorm: diepte < 50 cm
- bodem onverhard (of onverharde laag)
- bestaande waterlopen
- flauw talud
- zicht vanaf de oever

Waterkwaliteit

- voldoende doorstroming
- bron bij voorkeur grondwater
- niet als drinkwater
- monitoren

Waterpomp

- Afhankelijk van vormgeving en setting

Meer informatie: "[Speelwater en gezondheid](#)"

Stelling 3

"De onduidelijkheid over de regels voor speelwater maakt dat ik op groene speelplekken geen water toepas."

Stelling 4

"Ik weet wanneer een GGD iets voor mij kan betekenen bij mijn vragen op het gebied van kinderen en groen"

